

Felles uttalelse fra Internasjonal kvinneliga for fred og frihet (IKFF/WILPF) Vedtatt på nordiske møte i Gøteborg 22.-24. oktober 2021

IKFF/WILPF ber regjeringene i de nordiske landene skrive under på FNs atomvåpentraktat. Avtalen førte til at Nobels Fredspris i 2017 ble tildelt ICAN, den internasjonale kampanjen for avskaffelse av atomvåpen. I dag har 56 land ratifisert avtalen som nå en del av internasjonal folkerett og bindene for partene. **Dette er et viktig steg mot en atomvåpenfri verden**

Vi finner det uakseptabelt at Norges regjering ikke har signert avtalen, til tross for at 78 prosent av den norske befolkning mener Norge bør undertegne forbudet. Flere nordiske land har tidligere gått i bresjen for fred og har medvirket til atomvåpennedrustning.¹ Landene øker nå risikoen for krig gjennom stadige krigsøvelser sammen med NATO. Årene med lavspenning i nordområdene er en saga blott. Vi ser en ny kald krig mellom to blokker hvor Norge, Sverige og Danmark inngår i den ene, og vårt naboland Russland i den andre. Det burde være innlysende at fred best kan fremmes med fredelige midler og uten provokasjoner og trusler. Redsel skaper ikke fred.

Å åpne våre land for utenlandske baser og NATO-krigsøvelser oppleves truende av Russland som blir beskrevet som fiende både i tale og handling. Situasjonen bidrar til en opprustningsspiral, med modernisering av atomvåpen som tas med i krigsplanlegging. Terskelen for bruk av atomvåpen har sunket. Ubåter som kan utstyres med atomvåpen og som stadig beveger seg rundt Russlands grenser, fremmer ikke fred. En atomkrig kan bli virkelighet ved en feiltakelse. Risikoen øker når spenningene mellom landene øker

Vi må reflektere og tenke nytt! Klimaet påvirkes av menneskelig aktivitet. Ekstremværet er allerede her, og den siste IPCC-rapporten viser at det er nødvendig å endre samfunnet. Dette koster mye penger og er ikke forenlig med den økte militariseringen som foregår i Norden og andre land.

Globale militærutgifter økte med 2,6 % i 2020 til nesten 2000 milliarder dollar, til tross for et fall i globalt BNP på 4,4 % på grunn av COVID-19-pandemien. Økningene i militærutgifter gjenspeiles av økning i militære klimautslipp. Ressurser som sårt trengs til å nå bærekraftsmål, klimamål og klimatilpasning, sløses bort på militær virksomhet.

Forsvarsindustrien og militærøvelser produserer store klimaskadelige utslipp som i alt for liten grad blir rapportert offentlig og til FN. Neta Crawford's rapport "Costs of War", slår fast at det amerikanske forsvarsdepartementet er verdens største bruker av fossilt brensel og en sentral aktør innen klimaendringene. Rapporten bør få oppmerksomhet. I forbindelse med klimatoppmøtet i Glasgow 2021, har 300 freds- og miljøorganisasjoner skrevet under på et felles opprop om å inkludere militære klimautslipp i klimaforhandlingene².

Håndteringen av Covid-19-pandemien har vist at beslutninger kan tas raskt og være gjennomgripende, men muligheten for å innføre et gjennomgripende bærekraftig system blir ikke brukt. Kunnskap om hvordan konflikter best bør håndteres finnes, men brukes ikke i utenriks- og

¹ <https://folkehjelp.no/nyheter/massiv-støtte-til-atomvåpenforbud-i-befolkningen>

² <https://ceobs.org/governments-must-commit-to-military-emissions-cuts-at-cop26/>

sikkerhetspolitikken. Vi vet at vold avler vold, at frykt skaper mer opprustning. Vi må tenke nytt om felles og menneskelig sikkerhet som ivaretar folks behov. Det er på høy tid å ta dette ansvaret. Jorden er vårt felles hjem.

Vi krever at de nordiske regjeringene signerer FN-traktaten om forbud mot atomvåpen og at også militære utslipp tas med i klimaforhandlingene.

Hilsen styret i Internasjonal kvinneliga for fred og frihet, norsk seksjon av Women's International League for Peace and Freedom.

